

Jaarstukken 2020

13-07-2021

Inzet overschot Rijksbijdrage bijstandsverlening

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid rondom de uitkeringen en de loonkostensubsidie en voor de uitvoering hiervan. De financieringssystematiek sluit hierbij aan. De budgetten worden vooraf door het Rijk verdeeld over de gemeenten. Dit geeft gemeenten een prikkel om zoveel mogelijk mensen uit een uitkering te houden en aan het werk te helpen en houden.

Al enige jaren melden wij bij de jaarrekening dat er een overschot is op dit programma. De Rijksbijdrage die wij ontvangen (BUIG-uitkering) blijkt jaarlijks hoger dan de uitgaven die wij doen voor bijstandsverlening. Belangrijke oorzaak van de lagere uitgaven voor bijstand is de inzet die wij doen om onze cliënten snel weer aan het werk te krijgen. De kosten voor bijzondere bijstand zien we de afgelopen jaren wel snel toenemen. Dit als gevolg van meer mogelijkheden tot het ontvangen van bijzondere bijstand en als gevolg van meer verstrekkingen (meer bekendheid regelingen).

Het structurele voordeel heeft ertoe geleid dat bij de vaststelling van de begroting 2020 een verlaging van de bijstandsuitgaven van € 700.000 per jaar is opgenomen. Desondanks is er ook dit jaar weer een overschot van ruim € 5 ton op dit programma. Oorzaak hiervan is de verhoging van de BUIG-uitkering, deze is in 2020 met bijna € 8 ton verhoogd. Als gevolg van de coronacrisis heeft het Rijk op het gebied van inkomen veel compensatiemaatregelen ingezet. Dat zorgt ervoor dat het aantal bijstandsccliënten nog niet explosief is gestegen. Het risico dat dit de komende jaren wel gaat gebeuren is natuurlijk aanzienlijk groter geworden (zie risicoparagraaf).

In de kadernota en begroting zullen we op basis van de laatste ontwikkelingen inschattingen maken wat hiervan de financiële gevolgen zijn.

Nieuwe ontwikkelingen Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)

Vanaf 1 januari 2020 heeft het Rijk de middelen voor Bbz-uitkeringen levensonderhoud van gevestigde zelfstandigen toegevoegd aan de middelen van de P-wet, de Gebundelde uitkering P-wet, IOAW, IOAZ en Bbz (levensonderhoud zelfstandigen). De aanpassingen hebben onder andere te maken met:

- Een vernieuwing van de financieringssystematiek;
- De beperking van de toegang tot de Bbz-regeling voor oudere zelfstandigen met een niet-levensvatbaar bedrijf;
- Een vereenvoudiging en uniformering van het Bbz.

Omdat gemeenten vanaf 1 januari 2020 volledig financieel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering, inclusief de terugvordering, is de terugvorderingsverplichting voor het college omgezet in een terugvorderingsbevoegdheid. Het college maakt vanaf 2020 gebruik van deze bevoegdheid op basis van de nieuwe beleidsregels terugvordering Bbz. Er is sprake geweest van een budgettair neutrale wijziging.